Vrijdag 21 Juni 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4840

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad; tel. 38.

PARIJS:

90 Dagen na vrede Troepen weg uit Italie, Bulgarije;

Status Quo Italiaanse koloniën voor een jaar gehandhaafd.

Brits Indië's Hindoes protesteren tegen Nehru's arrestatie.

DE BESPREKINGEN IN PARIJS.

door

Joseph Dynan,

Joseph E. Dynan

De Britse, Franse en Russische Ministers van buitenlandse zaken poogden de geheimhouding te bewaren over de besprekingen van de Grote Vier, doch het effect ervan op de Noordamerikaanse wijze van nieuwsvoorziening valt te bezien. Ingelichte personen zeiden, dat Bevin er bij de Raad op aandrong om de „informele" besprekingen volkomen geheim te houden en dat hij daarbij werd gesteund door Bidault en Molotov. Een „informele" bespreking wordt slechts bijgewoond door de ministers en twee raadgevers van elk.

Noordamerikaanse pers-autoriteiten zeiden echter, dat Byrnes zich steeds het recht voorbehield, om de Noordamerikaanse pers op de hoogte te houden van de hoofdlijnen van de Noordamerikaanse politiek en dit den anderen ministers duidelijk zou maken wanneer men weer bijeenkomt.

Bevin drong aan op geheimhouding toen de meest essentiële delen van de voorgenomen verdragen met Italië en de Balkanstaten zouden worden besproken. De vraagstukken betreffende de Italiaanse koloniën, de Italiaans-Joegoslavische grens, de status van Triëst en de Dodecanesus stond thans op de agenda van de Raad. De zet om het nieuws geheim te houden alsmede de vriendschappelijke regeling van twee vraagstukken op de agenda wordt door sommige kringen beschouwd als het voorspel van uitgebreide wederzijdse concessies welke zouden kunnen leiden tot de regeling van de toekomstige structuur van Europa.

Tijdens de morgenbijeenkomst had Byrnes Molotov op zachtaardige wijze uitgedaagd om Ruslands garnizoenen in Oostenrijk en de Balkan te ontruimen of te reduceren. Noordamerikaanse berichtgevers zeiden dat de ministers intussen overeenkwamen om de Geallieerde troepen uit Italië terug te trekken en een viermogendheden-commissie van onderzoek in Italië in te stellen voor de duur van twaalf maanden nadat het verdrag in werking treedt.

Molotov beklaagde zich erover, dat sommige berichten uit Italië, vooral over de vergroting van Britse en Noordamerikaanse vliegvelden, de indruk wekken alsof de Geallieerde troepen van plan zijn lang in Italië te blijven.

Hij zeide, dat maatregelen genomen moeten worden om deze indruk weg te nemen. Byrnes antwoordde, dat ook hij dagelijks berichten ontvangt over hetgeen de Sovjet-troepen doen in Oostenrijk, Bulgarije en Roemenië en waaruit zou blijken dat zij van plan zijn er te blijven. Doch, zeide Byrnes volgens den Noordamerikaansen berichtgever, hij had reeds lang geleden geleerd om niet alles te geloven wat hij hoort en dezelfde politiek zou hij de Sovjet Unie willen aanbevelen.

Zowel de Verenigde Staten als Groot Britannië kwamen overeen al hun troepen uit Italië terug te trekken binnen negentig dagen nadat het verdrag van kracht wordt nadat Molotov verklaard had, dat Rusland Bulgarije zou ontruimen onder gelijke omstandigheden. Zowel de Verenigde Staten als Groot Britannië stemden in om Duitsland instede van Italië te gebruiken als voorraadlinie voor hun bezettingsstrijdkrachten in Oostenrijk, nadat Byrnes Bevin ervan verzekerde, dat de Britse strijdkrachten faciliteiten hiervoor zouden hebben in de Noordamerikaanse zone.

De Raad verschoof een uiteindelijke beslissing over de voorgestelde veranderingen in de Italiaans-Joegoslavische grens om de aandacht te wijden aan de Frans-Italiaanse grens. Molotov wilde echter nog wat tijd om het Italiaans memorandum te bestuderen dat de avond tevoren rondgedeeld was.

Intussen wezen Franse kringen erop, dat Italië aangeboden had om Frankrijk viermaal zoveel hydro-electrische stroom te leveren als in de betrokken gebieden geproduceerd wordt zodat het eigendomsrecht over de hydro-elctrische centrales geen factor behoefte te zijn in de beslissing van de Raad.

Italië bood Frankrijk onlangs 700 millioen kilowatt-uren aan, terwijl de productie in het Tenda- en Briga-gebied slechts 150 millioen kilowatt-uren bedraagt.

Een Noordamerikaanse berichtgever deelde nog mede, dat de ministers practisch overeenkwamen om een beslissing over de Italiaanse koloniën een jaar uit te stellen (Parijs, (AP) 20.6).

STAKINGEN IN BRITS INDIË.

Honderdduizend arbeiders van de textielfabrieken in Bombay verschenen vandaag niet aan het werk in opvolging van een oproep van de plaatselijke leiders der Congres-partij voor een algemene staking als protest tegen de arrestatie van Nehru. (Bombay, (AP) 21.6).

De tram- en autobusdiensten in Calcutta werden stopgezet nadat de arbeiders het werk verlieten als protest tegen de gemelde arrestatie van Nehru te Domel in Kasjmir. Men is van plan grootschepse betogingen te houden indien Nehru niet vrijgelaten wordt. De pers viel de daad van het gouvernement van Kasjmir fel aan. De „Hindustan Standard" bestempelde haar als dwaas. (Calcutta, (AP) 21.6).

De „Exchange Telegraph" zeide in een bericht dat ontleend werd aan de radio van New Delhi, dat Nehru door de autoriteiten van de staat Kasjmir is vrijgelaten. (Londen, (AP) 21.6).

DE MOEFTI IN EGYPTE.

Attlee deelde aan het Lagerhuis mede, dat Ambassadeur Campbell in Caïro overleg pleegt met Premier Sidkey Pasja van Egypte over de maatregelen die genomen moeten worden in verband met de opduiking van den Groot Moefti van Jerusalem in Caïro. Bij de ondervraging van Attlee beschreef Churchill den Moefti als „deze openlijke vijand van de Geallieerde zaak tijdens de oorlog" (Londen, (AP) 20.6).

De Ministerraad van Egypte besloot in een speciale bijeenkomst, dat de Moefti een politieke vluchteling is en daarom niet kan worden uitgeleverd (Caïro, (AP) 20.6).

FRED ROSE VEROORDEELD.

Fred Rose, het communistische lid van het Canadese Parlement, is tot zes jaren gevangenisstraf veroordeeld wegens het onwettig zenden van inlichtingen naar Rusland in oorlogstijd. Rose moet nog terecht staan wegens beschuldigingen van overtreding van de veiligheidswet.

Mevrouw Emma Woikin werd veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf en vier anderen kregen elk drie maanden wegens minachting van de rechtbank omdat zij niet wilden antwoorden op vragen in verband met het geval van Rose.

Mevrouw Woikin werd tevoren in Ottawa veroordeeld tot 2½ jaar na te hebben bekend, dat zij de officiële veiligheidswet had overtreden (Montreal, (AP) 20.6).

VERRASSING.

Het Britse Departement van Buitenlandse Zaken gaf zijn verrassing te kennen over een verklaring van Jose Giral, Premier van de uitgeweken Spaanse republikeinse regering, dat Spanje slagschepen van 34.500 ton zou bouwen.

De woordvoerder zeide, dat een Britse vertegenwoordiger onlangs de Spaanse scheepswerven heeft onderzocht zonder iets van dergelijke bouw te bemerken. (Londen, (AP) 20.6).

LOMBARDO TOLEDANO SCHRIJFT IN „TRUD."

Het Russische nieuwsblad „Trud" bevatte een artikel van Lombardo Toledano, Voorzitter van de Latijns Amerikaanse Arbeidersfederatie, die zich thans in Moskou bevindt. Hierin zeide hij, dat de Latijns Amerkaanse landen voornamelijk onder de invloed staan van het Noordamerikaanse en Britse imperialisme na de grote hindernissen te zijn overkomen welke opgeworpen werden door de „vijanden van de vooruitgang", met name de reactionaire elementen onder de landeigenaren en de Katholieke kerk. Thans zouden volgens Lombardo Toledano de vertegenwoordigers van het buitenlandse imeprialisme en de binnenlandse reactie in Latijns America verenigd zijn om de verdere democratisatie van de Latijns Amerikaanse landen en hun economische bevrijding tegen te gaan. (Moskou, (AP) 20.6).

CANDIDAAT VOOR DICTATOR.

In een artikel in „Pravda" waarin melding werd gemaakt van De Gaulle's redevoering te Bayeux in Normandië op Zondag 11 wordt de Franse leider beschreven als „toekomstig candidaat voor dictator" van zijn land. Voorts wordt gezegd: „Blijkbaar heeft de generaal thans besloten dat het tijd is om in de politieke arena te treden." Het blad merkte op dat De Gaulle, of hij wilde of niet, zich heeft laten zien als candidaat voor dictator omdat hij zich verkiesbaar stelde als staatshoofd bijna zoals Lodewijk Napoleon eens deed. (Moskou, (AP) 21.6).

[Het is typisch dat een Russisch blad schrijft over De Gaulle als candidaat voor dictator. In Rusland heeft men zeker geen candidaat meer nodig — Red.]

STOOMKRACHT VOOR MANTSJOERIJE.

Edwin Pauley, die namens de Verenigde Staten een onderzoek instelt naar de vernielingen in het Verre Oosten en de benodigdheden voor het herstel, heeft aanbevolen om ogenblikkelijk stoommachines van Japan naar Mantsjoerije over te brengen teneinde een naderende ramp in het kolenmijnengebied rondom Moekden te voorkomen. Pauley deed deze aanbevelingen rechtstreeks aan MacArthur. Hij zeide, dat de mijnen van Foesjoen en Foesjin gevaar lopen om onder water te geraken en dat onmiddellijk het benodigde materiaal van Japan naar deze gebieden moet worden gezonden om een ramp te voorkomen. Pauley zeide niet of de Japanners of de Russen het vroeger aanwezige materiaal weggevoerden. Berichten van AP-correspondenten gaven de schuld aan de Russen (Tokio, (AP) 21.6).

HIROHITO WIL MINDER MACHT.

Hirohito heeft er bij de Japanse Landdag op aangedrongen in naam van het volk om een nieuwe grondwet te aanvaarden, welke hem een groot deel van de macht, die aan de troon wordt toegekend zal ontnemen. In de eerste schriftelijke boodschap, welke ooit van hem aan de Japanse wetgevers werd overhandigd, vroeg Hirohito om de goedkeuring van de herziene grondwet in naam van de „opperste wil van het volk" (Tokio, (AP) 20.6).

„ITALIË ZAL WEER GROOT WORDEN.

De speciale correspondent van Tass schreef uit Parijs, waar hij de conferentie der Ministers verslaat, dat Italië als republiek spoedig weer een grote mogendheid zal zijn. Het bericht protesteerde tegen—wat het noemde—de Britse pogingen om Italië om te zetten in een grote militaire basis. (Moskou, (AP) 21.6).

STAKING AFGELAST.

Een staking van 200.000 spoorwegarbeiders in Brits Indië, welke op 27 Juni zou beginnen, is gisteravond afgelast door de Algemene Raad van Spoorwegarbeiders, die de regeringsvoorstellen aanvaardde voor een herziening van de lonen. (New Delhi, (AP) 21.6).

TRYGVE LIE UITGENODIGD.

De Verenigde Staten hebben Trygve Lie, Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, uitgenodigd om de demonstratie met de atoombommen bij de atol van Bikini in de Stille Oceaan bij te wonen. Tevoren werden uitnodigingen gezonden aan de leden van de Atomaire Commissie der Verenigde Naties (Washington, (AP) 20.6).

HAILE SELASSIE WIL GEEN LID WORDEN VAN ARABISCHE BOND.

S. I. Dorfson heeft van Londen geseind naar de „Jewish Morning Journal" dat Koning Faroek van Egypte den Abessijnsen vorst had uitgenodigd om ook in de Arabische Bond te treden en een wederkerig verdedigingspact met Egypte te sluiten in ruil voor concessie langs de grens van de Anglo-Egyptische Soedan. Haile Selassie heeft het aanbod afgewezen, omdat „de methoden van de Arabische Bond zijn goedkeuring niet wegdragen — in het biezonder wat betreft de houding van de Bond tegen het Joods vaderland in Palestina en haar algemene anti-Joodse gezindheid" (Persdienst Palestina-Comité op Curaçao).

.. CASALS WIL NIET IN AMERIKA SPELEN.

De grote Spaanse cellist Pablo Casals heeft een uitnodiging, om het volgende seizoen een tournee te maken door de Verenigde Staten van Noord Amerika, afgeslagen om dezelfde redenen, waarom hij zijn Engelse concerten, enkele maanden geleden, heeft afgezegd. In zijn antwoord drukt hij de hoop uit dat men goed zal begrijpen, dat zijn weigering bedoeld is niet als een politiek, maar als een moreel protest tegen het feit, dat de regeringen van de V.S. en van Groot-Britannië volharden bij hun erkenning van het Franco-regiem. Hij richt zich hierbij geenszins tegen het Engelse en Amerikaanse volk. Zijn verantwoordelijkheid als een der meest geprononceerde Spaanse kunstenaars dwingt hem, naar hij schrijft om op zijn wijze een protest te doen horen in het belang van billijkheid en recht.

NIEUWE NATIONALE CORPORATIE.

In Caracas is de Nationale Commissie van Nijverheid gesticht. De statuten van deze Corporatie werden de 30ste van de vorige maand aan de Pers verstrekt. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt Bs. 100.000.000. (Honderd millioen Bolivars), waarvan het Volk 50% heeft ingetekend. Deze organisatie zal een statistiek maken van de industrie, de landbouw en veeteelt, en zal leningen op lange en korte tijdsduur aan deze bedrijven verschaffen, ten einde de productie op maximum te brengen.

CONGRES VAN ONDERWIJZERS.

Op het Vijfde Congres van Venezolaanse schoolmeesters werd besloten om als zetel van het volgend Congres Caracas aan te wijzen, daar de Federatie van Onderwijzers van Venezuela belast is met de regeling.

het nieuws van vandaag

Aangezien de Ministers die in Parijs confereren nog niet tot een beslissing kunnen komen over de onmiddellijke vraagstukken, trachten zij het eens te worden over dingen, die verder in de toekomst liggen of anders de grootste moeilijkheden voorlopig te omzeilen. Zo wordt gemeld, dat men besloot om alle bezettingstroepen uit Italië en Bulgarije te verwijderen binnen 90 dagen nadat de vredesverdragen van kracht zijn geworden. Doch over de vredesverdragen zelf is men het nog niet eens.

Voorts wordt gemeld, dat ten aanzien der Italiaanse koloniën besloten zou zijn een uiteindelijke beslissing hierover een jaar uit te stellen. Hebben de Grote Vier dan nog geen oplossing gevonden, dan zal men de zaak aan de Verenigde Naties voorleggen. Of dit betekent dat het vredesverdrag met Italië dus ook met een jaar opgeschort wordt, weten wij niet. De huidige status quo van de Italiaanse koloniën wordt dus een jaar gehandhaafd. Op het ogenblik hebben de Britse militaire autoriteiten er de leiding.

Den Britten zal deze beslissing ongetwijfeld schikken. Het duurt ook nog wat voordat zij hun troepen uit Egypte hebben teruggetrokken en met het oog op de moeilijkheden in Palestina zullen zij zeker geen haast maken.

Berichten uit Caïro melden dat de Groot-Moefti van Jerusalem, die heimelijk uit Frankrijk vertrok, zich aldaar bevindt. Pogingen van de Britse autoriteiten om hem door de Egyptische regering te doen uitzetten, zijn mislukt. Het Egyptische cabinet besloot dat de man een politieke vluchteling is en dus recht heeft op asyl. Het is te verwachten, dat de Britten, die natuurlijk vrezen dat de man zich met de politiek zal inlaten, er bij de Egyptische regering op aan zullen dringen dit te voorkomen.

In Brits Indië heeft men op het ogenblik ook moeilijkheden als gevolg van de arrestatie van Jawaharlal Nehru door de autoriteiten van de staat Kasjmir, waaruit hij vroeger verbannen was geweest. In alle grote steden zijn de Hindoes in staking gegaan om hiertegen te protesteren. Een onbevestigd bericht zegt, dat Nehru alweer vrijgelaten is, doch tot nu toe is er geen aanwijzing, dat de stakingen zijn opgehouden.

Wel is geheel onafhankelijk van deze politieke quaestie een voorgenomen spoorwegstaking in geheel Brits Indië afgelast.

Gerbrandy over het beleid in Londen

Het Vaticaans Gezantschap.

Na hetgeen wij in ons blad van jongstleden Woensdag reeds schreven over Gerbrandy's boek, ontlenen wij thans nog aan de Maasbode:

Steenberghe en Welter.

In het tweede hoofdstuk wordt biezonder in den brede aandacht besteed aan het heengaan van de heren Welter en Steenberghe uit het cabinet. Terwijl het heengaan van andere ministers met enkele regels wordt afgedaan, publiceert Prof. Gerbrandy hierover zeer lange documenten, die bovenal in het licht stellen dat de aanleiding tot de ontslagaanvrage der beide katholieke ministers gelukkiger gekozen had kunnen worden.

In de volgende hoofdstukken behandelt Prof. Gerbrandy verschillende maatregelen, door de Nederlandse Regering in Londen getroffen. Eerst de maatregel tot behoud van het Nederlands vermogen, dan een monetair accoord met Engeland, vervolgens de beschikbaarstelling van de Nederlandse handelsvloot ten bate van de geallieerde oorlogvoering en de wijze, waarop onze militaire macht, met name de Koninklijke Marine, tot de oorlogvoering werd aangewend.

Buitenlands beleid.

In het achtste hoofdstuk ontwerpt Prof. Gerbrandy een beeld van de positie van Nederland temidden der overige staten van de wereld. Daarbij schetst hij de kern van het buitenlands beleid als volgt:

„In daad en woord steeds tot uiting brengen, dat de strijd gewonnen zou worden, omdat hij niet verloren mocht worden. In de oorlogvoering loyaal en welbewust als gelijkgerechtigde alle krachten ter beschikking stellen tegen den gemeenschappelijken vijand, daarom alle medewerking verlenen in de militaire, maar ook in de economische en psychologische oorlogvoering. Tegenover andere Staten de consequenties van het staan aan de zijde der geallieerden beslist, maar beleidvol trekken. Medewerken aan die maatregelen, welke in de loop van de gemeenschappelijke strijd het onderling overleg als nuttig en noodzakelijk erkent. Helpen bevorderen een na-oorlogs herstel der internationale samenleving, met open oog voor de eigen plaats van het Koninkrijk der Nederlanden voor de grenzen, aan een universele internationale organisatie eigen voor het permanente Duitse en Japanse gevaar en voor de noodzaak, vast te houden aan beginselen van moraal en recht."

Het gezantschap bij het Vaticaan.

Het tiende hoofdstuk, dat slechts twee bladzijden beslaat, behandelt het herstel van het gezantschap bij het Vaticaan. Het luidt als volgt:

„Vóór het aftreden van minister De Geer was door mij in de ministerraad een voorstel gedaan tot het wederinstellen van een Nederlands gezantschap bij het Vaticaan. Het algemeen gevoelen, ook dat van den Minister Van Buitenlandse Zaken, was vóór dit herstel. Het was nl. te voorzien — de aanwijzingen daartoe waren reeds aanwezig — dat het Vaticaan zou worden een der meest belangrijke waarnemingsposten in Europa.

Bij de discussie in 1940 woog intussen nogal de overweging, dat het hier gold een post, waartegen indertijd door het Nederlandse parlement bezwaar was gemaakt. Deze overweging leidde er toe, dat van het nemen van een positieve beslissing werd afgezien te meer wijl de toenmalige minister-president met grote nadruk deze kant der zaak naar voren bracht.

Enige maanden na het aftreden van Minister De Geer, toen de minister van Buitenlandse Zaken in Nederlands Indië vertoefde, heb ik contact gezocht met den Britsen Pauselijken Delegaat, Mgr. Godfrey. Ik wenste nl. zekerheid te hebben, dat, ingeval van Nederlandse zijde het herstel van het gezantschap zou worden bevorderd, van de zijde van het Vaticaan de nodige medewerking zou worden verleend. Ik heb Mgr. Godfrey geheel officieus gevraagd mij te dezer zake te willen inlichten. Na enkele weken ontving ik van Mgr. Godfrey de mededeling, dat hem gebleken was, dat het herstel van het gezantschap van de zijde van het [illegible] gesteld, maar dat de verkeersmoeilijkheden zo groot waren, dat het effectueren van het herstel practische moeilijkheden zou opleveren.

Tegelijkertijd verklaarde Mgr. Godfrey zich bereid feitelijk alle tussenkomst te verlenen, welke voor de Nederlandse regering van belang kon zijn. Dit is ook geschied. Ik heb vanzelfsprekend de zaak van het herstel van het gezantschap laten rusten.

In het voorjaar 1943 kregen wij van Mgr. Godfrey de mededeling dat de factische bezwaren tot herstel van het gezantschap niet meer zodanig waren, dat de practische uitvoerbaarheid dubieus was. De minister van Buitenlandse Zaken heeft daarna het herstel van het gezantschap in de Ministerraad aan de orde gesteld. Het cabinet verenigde zich unaniem met het voorstel van Buitenlandse Zaken de goedkeuring van Hare Majesteit de Koningin te vragen op het herstel van het Nederlandse gezantschap bij het Vaticaan. Hare Majesteit de Koningin bevond zich ten tijde der beslissing in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. De goedkeuring door Hare Majesteit de Koningin is daardoor vertraagd geworden, maar na terugkomst verleend. De minister van Buitenlandse Zaken regelde vervolgens het aanstellen van den Nederlandsen gezant met het Vaticaan. Italië's capitulatie en de bezetting van Rome brachten intussen een andere vertraging, zodat de aangewezen Nederlandse gezant, Jhr. Van Weede, pas in de zomer van 1944 naar zijn standplaats is vertrokken. Van de zijde van het Vaticaan was ook na de beslissing van het Nederlandse Parlement, een Internuntius bij de Nederlandse Regering gehandhaafd. De Internuntius gedurende de oorlog, Mgr. Giobbe, is pas enige tijd na het herstel van het Nederlandse gezantschap naar Londen overgekomen.

De overwegingen, welke de Nederlandse Regering in Londen er toe brachten het herstel van het gezantschap bij den Paus te bevorderen, ondanks de vroegere afwijzende houding van het Parlement, mogen hier nog even in het kort worden samengevat.

Ten eerste: Het Vaticaan werd in de oorlog een waarnemingspost van groot belang op diplomatiek gebied.

Ten tweede: Verscheidenen onzer bondgenoten onderhielden normale betrekkingen met het Vaticaan; gelijkheid van politiek in deze zin was gewenst.

Ten derde: De versterking van de diplomatieke relaties tussen het Vaticaan en Japan in 1942 maakte het temeer gewenst, dat de daarvoor in aanmerking komende geallieerden, die tegen Japan levensbelangen hadden te verdedigen, in de representatie op het Vaticaan niet ontbraken.

Ten vierde: De houding van de Rooms-Katholieke geestelijkheid en van het Rooms-Katholieke volksdeel in Nederland, voor wie destijds het verwerpen van de voor het gezantschap op de begroting aangevraagde gelden toch een teleurstelling had betekend, verdiende in de behandeling van deze zaak ernstige overweging.

— Daarnaast is getracht zoveel mogelijk te peilen, welke de reactie van Protestantse zijde in Nederland zou zijn. Op grond van de hem door zijn ambtgenoten verstrekte inlichtingen kon de minister van Buitenlandse Zaken concluderen, dat het herstel meer toegejuicht dan becritiseerd zou worden."

De hoofdstukken XI en XII handelen over de oorlogsverklaring aan en de oorlogvoering tegen Japan. Zij bevatten geen schokkende mededelingen. Dan komen aan de orde de maatregelen in verband met de bevrijding van Nederland en het herstel, het financieel beheer, de voorlichtingsdienst en de verhouding tot de overzeese gebiedsdelen.

Prof. Gerbrandy besluit zijn boek met enige beschouwingen waarin hij nog eens de zwaarte van de oorlogstaak deed uitkomen en de laatste doeleinden samenvat, waar het om ging. Als goed christen eindigt hij met de dank aan God.

Missie Nieuws

VORMEN.

Morgenmiddag zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, het Heilig Vormsel toedienen in de kerk van den Heiligen Dominicus te Montagne.

SPORT

ER IS EEN LUCHTJE AAN.

De Afgevaardigde O'Toole, een Democraat van New York, deelde aan de pers mede, dat er een luchtje was aan de wedstrijd tussen Joe Louis en Billy Conn.

„Nog één wedstrijd als die van gisteravond welke geleid wordt door Mike Jacobs en de boksport zal zo dood zijn als een dodo (uitgestorven vogel").

Drie jaren geleden zorgde O'Toole er voor dat de voorgenomen wedstrijd tussen Louis en Conn geen voortgang kon vinden toen beiden in het leger waren.

O'Toole zeide: „Jacobs heeft de beheersing over beide boksers zoals trouwens over de gehele boksonderneming. Het zou een goede vertoning zijn geweest, indien de impressario enkele repetities had laten houden.

O'Toole zeide een telegram gezonden te hebben aan Edward Egan, Voorzitter van de Bokscommissie in de staat New York, om de geldprijzen van Louis en Conn vast te houden tot een onderzoek is ingesteld in de wedstrijd van Woensdagavond, welke hij een „fraude" noemde (New York, (AP) 20.6).

DE OPBRENGST VAN DE WEDSTRIJD CONN - LOUIS.

De Promotor Mike Jacobs maakte bekend, dat het aandeel van Joe Louis in de opbrengst van de wedstrijd van Woensdag 605.600 dollar bedraagt. Conn krijgt 302.800 dollar. De kampioen kreeg 40% van de opbrengst en Conn 20%.

De netto-inkomsten na aftrek van belastingen en onkosten bedragen 1.514.000 dollar (New York, (AP) 20.6).

HET TENNISTOURNOOI IN LONDEN.

Francisco Segura van Ecuador versloeg den Nederlander A. C. van Swol in het tennistournooi van de Queens Club te Londen met 6—2, 6—2. Vervolgens versloeg hij den Nederlander Ivo Rinkeln met 6—0, 6—3, 6—3 in de kwartfinale.

De Noordamerikaan Jack Kramer versloeg den Noordamerikaan Frank Mehner met 6—2, 6—4 en vervolgens Erich Virkley van Groot Britannië met 6—3, 6—3, 6—3. Dinny Pails van Australië versloeg L. Cater van Groot Britannië met 6—1, 6—1.

Kramer die in de semi-finale tegen Segura moest uitkomen, trok zich terug wegens een blaar in de rechterhand. Segura zal alzo in de finale uitkomen tegen den winnaar van de wedstrijd Pails-Brown.

In de enkelwedstrijden voor dames won Louise Brough van de Verenigde Staten het van Jean Nicoll Bostock van Groot Britannië met 6—4, 6—3. Vervolgens versloeg zij Simone Matheu van Frankrijk met 6—1, 6—0.

Margaret Osborne van de Verenigde Staten versloeg eerst Mevrouw Betty Passingham met 6—2, 6—2. Daarop sloeg zij Pat Todd van de Verenigde Staten met 2—6, 6—3, 6—1.

Pauline Betz van de Verenigde Staten kwam een ronde verder toen Mevrouw J. B. Walker-Smith van Groot Britannië geschrapt werd. Doris Hart van de Verenigde Staten sloeg Mevrouw Kay Stammers-Menzies van Groot Britannië met 3—6, 6—1, 6—3 (Londen, (AP) 20.6).

SPORTIEF GEBAAR.

De Zweedse Rijkssportbond heeft 5000 kronen ter beschikking gesteld van de Nederlandse sportbonden, voor de aankoop van sportmateriaal in Zweden. In deze aangelegenheid zal de rijksdienst voor de L. O. en de Sport bemiddelen.

Wij ontvingen

Mikvé Israël, Mei/Juni 1946, opent met een preek van Rabbijn Cardozo, die vermoedelijk tot nu toe de enige predikant is geweest die de Autonomie als thema nam en daarvoor aanleiding vond in Leviticus, waar gezegd wordt dat men den vreemdeling die bij u woont als Landskind moet beschouwen en liefhebben als u zelf. Autonomie is het toverwoord en volken en volksgroepen zingen uitbundig de lof van den komenden Verlosser: zelfbestuur.

Geboren op de puinhopen van een misleide en in het ongeluk gestorte maatschappij waarin het woord Gods vertreden, vervalst en misbruikt werd, is de nieuwe vrijheidsgedachte tot ontwikkeling gekomen en uitgedragen naar alle windstreken der aarde. Zo kwam zij over de grote wereldzeeën naar vergelegen oorden, naar vergeten eilandjes en ook naar vele door een stip op de landkaart aangeduide gebieden, welker denkende bewoners pretenderen tot een afzonderlijke geographische, culturele of staatkundige eenheid te behoren.

Het streven naar zelfbeschikkingsrecht is niet bepaald van onze tijd, omdat de drang naar autonomie een natuurlijke reactie is op abnormale verhoudingen, gevolg van het met wapengeweld vaststellen der landsgrenzen. Een oud streven naar autonomie vond men bij Israël dat wat wachten moest omdat niet de menselijke regeerders maar een Hoog Internationaal Gerechtshof dat niet op aarde zetelt erover gaat. Israël was aan de voet van Sinaï gelegerd om de voorwaarden waarop het autonomie zou krijgen te vernemen, maar het werd niet rijp geacht voor zelfbestuur omdat het nog vreemd stond tegenover een wetgeving die geheel op menselijkheid en recht gebaseerd was. Het was nog onrijp omdat het de degelijke kennis van de wetten waarop de grondslagen zijner toekomstige samenleving moesten berusten, miste. Het eerst daartoe op te voeden was niet de taak die door één man, den groten leider...... Moises, kon worden volbracht. Moises zou hierbij hulp moeten inroepen van raadslieden, die evenals hij in staat zouden zijn de goddelijke bepalingen voor een onafhankelijk volksbestaan uit te leggen. Deze bepalingen: den vreemdeling niet krenken en onderdrukken; één wet voor vreemdeling en landskind; één bestuur voor vreemdeling en landskind; vervloeking voor wie het recht van den vreemdeling, wees of weduwe buigt — 36 malen wordt er in de Talmoed op het recht van den vreemdeling gewezen.

Mr. David S. Jessurun Cardozo beschrijft het verschil van invloed op de wereldcultuur tussen de Thora — die de Joodse cultuur conserveerde omdat zij behalve rechtsregels ook normen van fatsoen, godsdienst, moraal, kortom de reglementering van het innerlijke en uiterlijke leven bevatte — en het Corpus Juris — die alleen het Romeinse recht bevatte.

Van de andere interessante nieuwtjes noemen wij:

— **Een nieuwe vetaling** van het Hooglied (Sjier-Hasjieriem) naar de versmaat van het Hebreeuws bewerkt door den heer R. J. Spitz, is verschenen bij de Uitgeverij „In den Toren" te Naarden.

— **De Joodse bronnen,** waaruit het „Onze Vader" is ontstaan, worden zeer duidelijk aangegeven en uitvoerig besproken in een reeks van gedocumenteerde artikelen welke in het Nieuw Israëlietische Weekblad te Amsterdam is verschenen.

NEDERLAND

SLA-INVOER STOPGEZET IN ENGELAND.

Colorado-kever in zending uit Nederland gevonden.

In een zending sla uit Nederland is naar „The Star" meldt, te Wolverhampton een coloradokever aangetroffen. Het Britse ministerie van Landbouw heeft, naar de bladen melden bekendgemaakt, dat als gevolg hiervan geen sla uit Nederland meer zal worden geïmporteerd.

Een arbeider, die de kist met sla openmaakte ontdekte het insect, dat toen direct naar het landbouwkundig laboratorium in Harpenden werd opgezonden. De markt waar de sla opgeslagen ligt en het schip waarmede ze vervoerd is, zal aan een onderzoek worden onderworpen.

VROEGE AARDAPPELEN.

Met ingang van 12 Juni is het rooiverbod van vroege aardappelen, welke zijn geteeld op een tuinbouwteeltvergunning, dan wel op een bijzondere vergunning, opgeheven.

Op de veilingen zal de V.B.N. A., als enige koper, de aardappelen tegen vastgestelde prijzen overnemen.

BEKENDMAKING.

De Gezaghebber van Aruba maakt bekend:

Als prijs tegen welke de navolgende goederen op het eiland Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd, vast te stellen:

A. IN DEN KLEINHANDEL:

1. Sigaretten.

alle merken afkomstig uit de Vereenigde Staten van Noord Amerika:

a. Per pakje van 20 stuks .... f. 0.45

b. Per doos van 10 pakjes van 20 stuks .... „ 4.—

c. Per 10 pakjes van 20 stuks .... „ 4.—

2. alle merken afkomstig van Curaçao (Commander, Pilot):

a. Per pakje van 20 stuks .... „ 0.32½

3. Dominikaansche import:

a. merk „La Fama" per pakje van 12 stuks .... „ 0.25

b. merk „Cremas" per pakje van 20 stuks .... „ 0.40

B. IN DEN GROOTHANDEL:

1. Sigaretten bestemd voor wederverkoop op het eiland Aruba: alle merken afkomstig uit de Ver. Staten van N. Amerika, per karton .... f. 188.—

2. Sigaretten, bij verkoop bestemd voor scheepsleverantie, alle hierimgenoemde merken; de kostprijs van deze goederen zonder invoerrechten en accijnzen vermeerderd met een winstmarge van maximaal 23%

C. Bij scheepsleverantie, bestemd voor gebruik aan boord; alle hierin genoemde merken; de kostprijs van deze goederen zonder invoerrechten en accijnzen vermeerderd met een winstmarge van maximaal 50%

II. Te bepalen dat deze beschikking in werking treedt op den 24sten Juni 1946, op welk tijdstip alle voorafgaande beschikkingen door den Gezaghebber van Aruba vervallen, voorzoover betreft de in deze beschikking genoemde goederen.

De Gezaghebber voornoemd

CURAÇAO

E ONTSLAGNEMING VAN BOSCH REITZ.

NIGM's Alfred J. Bosch Reitz, iens ontslagneming wij gisteren ermeldden, deelde ons later nog ede, dat dit ontslag niet plotling had plaats gevonden. De eer Bosch Reitz had reeds eerer de wens te kennen gegeven n zijn betrekking bij de Nederlnds Indische Gasmaatschappij beëindigen. In onderling overg werd de datum vastgesteld p 31 December 1946. Noch oor den heer Bosch Reitz, noch oor de directie kwam, aldus de eer Bosch Reitz, dit besluit dat sterochtend bekend werd, onerwacht.

De heer Bosch Reitz, die al 23 ren in dienst van de NIGM is, on ons nog geen verdere toeomstplannen ontvouwen. „Ik ga erst eens 'verlof houden", verlde de als steeds bereidvaardie en actieve directeur.

VOETBALFEEST.

Zondag 23 Juni as. organiseert et Comité „Pro Deporte Curaoleño" een feest ter ere van de Voetballers, die verleden Zondag et kampioenschap behaalden in et interlanden-tournooi.

's Morgens om 10 uur zal er een ptocht door de straten gehouen worden met muziek. De roue zal zijn:

Rif Stadion — over de Emmarug naar Pietermaaiweg en Berg Altena — terug naar de Punda ia Oranjestraat en Penstraat, Kerkstraat, dan weer over de Emmabrug naar de Klipstraat — Hoogstraat, Belvedèrestraat — Rodeweg tot Cas Chiquito en dan rug tot Recreation Park waar e stoet ontbonden zal worden.

's Avonds om 20 uur bestaat er elegenheid tot dansen voor de len van de verenigingen aangeloten bij de Curaçaose Voetbalbond, waarvoor de welwillende medewerking verkregen is van de „Concordia Band" en „Tipico Moderno".

„I AM GASOLINE"!

Zo riep een beschonken zeeman van Barbados gisteravond op het Brionplein en vleide zich vervolgens terneer op het plaveiel. De politie moest er bij te pas komen om den man weg te voeren en op te sluiten. Doch de arrestant schreeuwen zo hard hij kon: „I am gasoline!" (Ik ben gasoline). Ook in de cel bleef hij hardnekkig volhouden dat hij gasoline was. Of hij van mening veranderd was nadat hij was uitgeslapen weten wij niet.

ETY STATIUS MULLER NAAR NEDERLAND.

Zodra hij passage op de KLM kan krijgen, zal de heer Ety Statius Muller naar Nederland vertrekken. Hij zal daar enige tijd verblijven.

CLIPPERS OP CURAÇAO.

Vanmorgen is voor het eerst en Clipper van de Pan American op Curaçao geland, toen de agelijkse dienst Miami-Curaçao-La Guayra werd geopend. Dit zijn DC-4 toestellen met vijfhoofdige bemanning. Elke dag vertrekken ze om half vijf 's morgens uit Miami, landen om 11.45 op Curaçao, vertrekken om 12.15 uur, landen om 13.20 uur in La Guayra. Dezelfde dag keren ze terug. Op heen- en terugreis stoppen ze alleen op Curaçao. 's Avonds om half tien is men in Miami terug. Het is een schitterende verbinding, temeer daar elk vliegtuig 55 passagiers kan bergen. De advertenties hebben hierover al het nodige verteld.

VOORZIENING VACATURE KOOPVAARDIJ-OFFICIEREN.

Heden komt met het motorschip Goryda hier aan de heer D. Harms, die voorlopig bestuurder van de Centrale van Koopvaardij-Officieren alhier zal worden. De heer Harms zit al een jaar of wat in het bestuur en zal hier tijdelijk waarnemen tot een definitieve vertegenwoordiger zal zijn aangesteld. De heer Cornelis J. M. Krijgsman, die het indertijd van den heer C. van Driel overnam, is al weer sedert Januari jl. bij de C.S.M., maar leidde tevens de Centrale op Pietermaai.

ABNORMALE TIJDEN.

Een welwillend lezer deelt ons mede, dat het boek „Het Beheer in Nederland van de Geldmiddelen der Overzeese Gebiedsdelen in de jaren 1940—'45" ambtelijk op Curaçao wel bekend is. Er zijn indertijd twee exemplaren van op Curaçao ontvangen. Onze zegsman meende dat het boek van geen belang voor iemand was dan alleen voor de ambtelijke instanties, zodat er dus geen bekendheid aan zou behoeven te worden gegeven; hij noemde het een interne aangelegenheid. Is dit laatste het geval dan heeft onze zegsman natuurlijk gelijk. Maar in dat geval had men ook geen recensie-exemplaar aan de Westindische Gids moeten sturen. Dat het boek gewoon verkrijgbaar is brengt mede dat het niet intern is, dus publiek en in zo'n geval verdient het aanbeveling om boeken over het financieel beleid aan de pers te zenden, omdat een der grondslagen van de democratie juist is dat de aanwending der financiën bekend is. Onze zegsman meende dat het boek niet interessant was voor het publiek, het stond vol cijfers. All right, maar de begroting is ook niet interessant en de Publicatiebladen nog minder. Het boek zou zeker geen best-seller worden en misschien zou er wel geen sterveling op Curaçao zijn, die het kocht. Misschien zouden de kranten volstaan met een simpele aankondiging. Dáár zit het niet in. Het zit erin, dat een normaal mens vanzelfsprekend denkt, dat alle verslagen — voor zover niet zuiver intern — over de publieke geldmiddelen aan de publiciteitsorganen worden toegezonden om daar aangekondigd te worden. Er zijn altijd mensen die er zich wel voor interesseren en die interesse is goed. Dat een boek op de betrokken ambtelijke instanties bekend is, zegt niets voor het publiek. Het publiek is er juist om die ambtelijke instanties te controleren en het kan dat het best wanneer medegedeeld wordt wat die instanties met ons geld doen. De tijden zijn echter niet normaal en zodoende werd aan dit belangrijke boek onvoldoende publiciteit gegeven in de gebieden die er rechtstreeks mee te maken hebben.

BIJNA BINNENGEREDEN.

Op Salinja ter hoogte van de Coca Cola fabriek reed de grote vrachtauto 2662 C pardoes door de omheining van huis No. S-150. De planten werden beschadigd en het scheelde maar een haartje of de vrachtauto, bestuurd door een zekeren Patricio, had het huisje aan gruzelementen gereden.

De vrouw des huizes die de slag hoorde viel in zwijm. Een inzittende kreeg een flinke klap aan de hals en moest door Dokter Taytelbaum worden behandeld.

Volgens de verklaring van den chauffeur zag hij plotseling voor zich de auto 2398 C van den heer Delfincio Jesurun. De politie stelt een onderzoek in naar de schuldvraag.

ISIDORE PHILIPP VERTREKT.

Morgen zal de heer Isidore Philipp, employé van de firma Caribbean Sales, Curaçao verlaten met bestemming naar Nederland alvorens een nieuwe positie bij de Hollandse Bank Unie N.V. in Caracas te gaan aanvaarden.

De heer Philipp, die naar Curaçao kwam met zijn gezin in 1937 was aanvankelijk als financieel expert werkzaam bij het plaatselijk kantoor van de H.B.U.

Later, in Februari 1944, kwam hij bij de Carribbean Sales, welker Directeur de heer Armand R. de Rooy op de H.B.U. met hem had samengewerkt.

De heer Philipp verwierf grote bekendheid in de handel als een nauwgezette, harde werker. Zijn gemis zal zeker worden gevoeld.

RECHTER VAN EERDE BEEDIGD.

Hedenmorgen werd Mr. Albertus Egbert van Eerde in de Raadszaal plechtig beëdigd als lid van het Hof van Justitie. De President van het Hof voerde het woord om den nieuwen Rechter een vruchtdragende arbeid toe te wensen.

VUILE REUK.

Uit een riool bij de hoek van de Sardine- en Conscientiesteeg stijgt een onuitstaanbare lucht, die de omwonenden dwingt de ramen en deuren te sluiten. De bakkers van „Panaderia Aurora" moeten vroeg brood bakken teneinde aan de stank te kunnen ontsnappen. Er krioelen allerlei insecten en elk fatsoenlijk mens griezelt ervan. Is daar niets aan te doen?

De Cabinetsformatie.

Verschillende mogelijkheden

In verband met de cabinetsformatie wordt herhaaldelijk gesproken over een parlementair cabinet, een nationaal-cabinet, een koninklijk, extra-parlementair zaken cabinet.

Wij menen, dat het dienstig is hier op al deze begrippen een nadere toelichting te geven aldus „De Opmars".

Als kernpunt van dit gehele probleem kunnen wij dit vooropstellen.

Het is in ons land een staatsrechtelijke gewoonte, het is gewoonterecht, dat een regering slechts kan optreden wanneer zij het vertrouwen geniet van de meerderheid van de Staten-generaal. Deze gewoonterechtelijke regel duiden wij in ons land aan met „het parlementaire stelsel".

Hoe het was.

Klinkt dit voor ons thans als vanzelfsprekend in de oren, dan moeten wij toch wel bedenken, dat dit nog niet zo heel lang geleden anders was.

Onder de grondwet van 1814, 1815 en tenslotte ook van 1840 waren de ministers uitsluitend de dienaren des konings, die hen „naar welgevallen" benoemde en ontsloeg.

De Staten-Generaal konden vanzelfsprekend door den Koning ingediende wetsvoorstellen afstemmen: zij konden ook uit eigen initiatief wetsvoorstellen indienen. In dit laatste geval was de Koning geheel vrij, aan een dergelijk voorstel al dan niet zijn goedkeuring te hechten.

Hoe het is.

Pas door de invoering van de ministeriële verantwoordelijkheid in 1848 is de grondslag voor het nieuwe stelsel gelegd. De in 1840 ingevoerde „staatsrechtelijke verantwoordelijkheid" laten wij hier als van ondergeschikt belang buiten beschouwing.

De ministeriële verantwoordelijkheid is neergelegd in artikel 55 — destijds artikel 53 — van onze Grondwet:

„De Koning is onschendbaar; de ministers zijn verantwoordelijk".

Het is het stelsel der ministeriële verantwoordelijkheid, dat na enige moeilijkheden in 1868 tenslotte geleid heeft tot het boven omschreven **„parlementaire stelsel"**.

Tot goed begrip hiervan moeten wij wel bedenken, dat de ministeriële verantwoordelijkheid nog niet zonder meer het parlementaire stelsel meebrengt.

Men kan nl. aldus redeneren. De minister moet weliswaar **rekenschap** afleggen aan de volksvertegenwoordiging, maar daarnaast blijft toch de bepaling bestaan: De Koning benoemt en ontslaat de ministers naar welgevallen. Het vertrouwen van den Koning is dus het enige noodzakelijke. Het feit, dat rekening en verantwoording aan het parlement moet worden afgelegd, verandert hieraan niets.

Maar het is ook zonder meer duidelijk, dat, wanneer aan de verantwoordelijkheid van den minister geen gevolgen verbonden zijn, wanneer deze verantwoordelijkheid niet meebrengt, dat — wanneer de volksvertegenwoordiging haar vertrouwen niet uitspreekt — de minister dient heen te gaan, de ministeriële verantwoordelijkheid zonder betekenis wordt.

Uiteindelijk moest de ministeriële verantwoordelijkheid tot het parlementaire stelsel voeren.

Wij willen twee van de voornaamste staatkundige voorvallen hier bespreken, waarop deze quaestie hoofdzakelijk is uitgevochten.

Het eerste vooral hing samen met het voor Katholieken zo belangrijke herstel der bisschoppelijke hiërarchie in 1853 met de daaraan verbond **April-beweging**. Het tweede is de zg. Luxemburgse quaestie. Dit was in 1868 en toen heeft het parlementaire stelsel het in ons land definitief gewonnen.

Vooreerst dan het herstel der bisschoppelijke hierarchie.

Het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie was een zuiver interne aangelegenheid van de Katholieke Kerk. De Staat had hier niets mee te maken en het toenmalige ministerie Thorbecke stelde zich dan ook terecht op dit standpunt.

Ter gelegenheid van het jaarlijks bezoek van den Koning aan Amsterdam werd hem een adres aangeboden door een deputatie onder leiding van den predikant Ter Haar waarin tegen het herstel der bisschoppelijke hiërarchie werd geprotesteerd.

De Koning gaf hierop een antwoord, waarbij hij zijn afkeuring voor het gevolgde beleid te kennen af, waarin hij zich dus met de adressanten verenigde.

Daags daarop trad toen het ministerie Thorbecke af. Deze daad van den Koning was in strijd met de ministeriële verantwoordelijkheid. Was de Koning van mening, dat het door de regering gevolgde beleid niet in overeenstemmin met de volkswil was, dan had hij tot ontbinding van de Kamer, die dit beleid steunde, moeten overgaan. Bleek zijn mening juist, dan had een andere regering gevormd kunnen worden.

Door zijn in Amsterdam gehouden rede stelde hij echter een daad, die niet door de ministeriële verantwoordelijkheid werd gedekt. Hij stelde daardoor een staatsrechtelijk niet verantwoorde daad. De nieuwe regering (ministerie Van Hal) kon dan ook principieel geen ander standpunt ten opzichte van het herstel der bisschoppelijke hiërarchie innemen, dan het ministerie Thorbecke had gedaan.

En thans de Luxemburgse quaestie.

Wij zullen de feiten buiten beschouwing laten. Voor zover hier van belang, komt de zaak daarop neer, dat de Kamer geen vertrouwen meer stelde in het beleid van minister Van Zuylen van Nijevelt en daarom zijn begroting (van Buitenlandse Zaken) afstemde. Het cabinet diende zijn ontslag in; dit werd niet aanvaard. Hierop volgde Kamerontbinding. De Kamermeerderheid keerde echter versterkt terug. Toen de regering opnieuw voor de volksvertegenwoordiging trad werd na een langdurige discussie een motie aangenomen, inhoudende, dat geen landsbelang de jongste Kamerontbinding had gevorderd.

De regering wilde zich desniettemin handhaven, doch hierop verwierp de Kamer ten tweede male de begroting van Buitenlandse Zaken.

Men overwoog toen nog een nieuwe Kamerontbinding, maar tenslotte is men voor de macht der feiten gezwicht. De regering trad af. Er trad een nieuwe regering, steunend op de Kamermeerderheid op.

Sindsdien is het een vaste regel in ons staatsrecht, dat een ministerie slechts kan regeren, steunend op een parlementaire meerderheid.

Hiermede was derhalve het parlementaire stelsel gevestigd.

Voordien kon men spreken van **Koninklijke Cabinetten** in de ware zin van het woord, nadien steunen alle cabinetten, hoe zij ook samengesteld en op welke wijze zij ook tot stand zijn gekomen op een meerderheid in de volksvertegenwoordiging.

Vragen wij ons thans af, wat — onder de huidige omstandigheden — verstaan moet worden onder een parlementair cabinet, een extra parlementair, Koninklijk of zaken-ministerie.

Ten aanzien van de vraag wat onder een parlementair cabinet verstaan moet worden, bestaat verschil van mening.

Sommigen verstaan hieronder een ministerie, dat op een **vaste** meerderheid in de Kamer kan rekenen, bv. — om in de oude termen te spreken — een cabinet steunend op een rechtse of een linkse meerderheid.

Een Koninklijk, extra parlementair of zakencabinet, zou dan een cabinet zijn dat op een **wisselende** Kamermeerderheid steunt. Voor een bepaald gedeelte van haar program steunt een dergelijk ministerie dan bv. op een rechtse meerderheid, voor een ander deel op een combinatie van rechts en links. Daarom spreekt men dan ook wel over een **program-ministerie**, al wil dit in het geheel niet zeggen, dat een parlementair ministerie geen program zou hebben.

Anderen verstaan onder een parlementair ministerie, een ministerie, waarbij de Kamerfracties van een aantal partijen, de meerderheid in het parlement vormend, vooraf hun steun aan een regering en haar program hebben toegezegd. Een dergelijk ministerie komt in overleg met deze fracties tot stand. Uit een dergelijke wijze van tot standkoming vloeit dan — krachtens gewoonterecht — de verplichting van de samenwerkende partijen voort, de regering bij de verwezenlijking van haar program te steunen.

Wij voor ons geven aan de laatstgenoemde opvatting de voorkeur.

Wij zien het wezenlijke verschil tussen een parlementair en een extra-parlementair (Koninklijk) cabinet in de **staatsrechtelijke** verplichting van de samenwerkende partijen in een parlementair cabinet tot steun van het regeringsprogram. Een dergelijke verplichting bestaat slechts na voorafgaand overleg.

Heeft dit voorafgaand overleg niet plaats gehad, dan kan weliswaar feitelijk een toestand aanwezig zijn, waarbij steeds een zelfde combinatie van partijen de regering steunt. Dit is dan echter slechts een toevallige omstandigheid, die tenslotte in wezen niets verschilt van het geval van een ministerie steunend op een wisselende Kamermeerderheid.

Enige verplichting tot steun is hier niet aanwezig.

Wij willen hier nog even de aandacht vestigen op een zg. **nationaal cabinet**. Dit is een **parlementair cabinet**, steunend op de samenwerking van **alle** partijen in de Kamer.

Bezien wij na dit alles de text van de opdracht, die Dr. L. Beel thans van Hare Majesteit de Koningin heeft ontvangen.

Deze opdracht strekt: „tot het vormen van een cabinet, dat geacht mag worden het vertrouwen van de Tweede Kamer te genieten".

Hoewel onder deze formulering een nationaal cabinet zeer wel kan vallen, voldoet een cabinet dat het vertrouwen van de **meerderheid** van de Tweede Kamer geniet, buiten twijfel ook aan de opdracht. Het feit dat hier slechts van de **Tweede** Kamer gesproken wordt, zal buiten twijfel verband houden met het feit, dat de nieuwe Eerste Kamer nog niet gekozen was.

De formulering van de opdracht aan Dr. Beel is dan ook zo ruim mogelijk. Zij omvat zowel de opdracht tot vorming van een parlementair cabinet (voorafgaand overleg der fracties) als van een Koninklijk cabinet. En de Koningin heeft het dus geheel aan den cabinetsformateur overgelaten, welke weg hij in 's lands belang meent te moeten kiezen.

Een deel van de menigte welke op het internationale vliegveld van Washington een vliegdemonstratie van de nieuwe P-80 „Shooting Star" (een stuw-vliegtuig) bijwoonde, bezichtigt de toestellen van nabij.

HOEST.

„De oorzaak van slapeloze nachten. . . . .
Geirriteerde luchtpijpen.

Volwassenen kunnen niet hetzelfde resultaat verwachten van medicijnen die speciaal voor kinderen bestemd zijn. Indien U zich bevrijd wilt zien van die vervelende hoest dan moet U een doel treffend middel zoeken, ga dan naar Uw apotheker en vraagt hem een flesch Emulsie **Bron-Chu-Line**.

Als u niet zoo gauw kijkt om een paar centen meer uit te geven en het beste wenst en aldus betere resultaten te verkrijgen, koopt dan Emulsie **Bron-Chu-Li ne**. Reeds bij de eerste dosis merkt U al hoe de hoest zakt en U krijgt verlichting. De hoest kan kwade gevolgen hebben, koopt daarom deze emulsie om er zoo spoedig mogelijk van af te zijn.

Het water van de rivier de Chemung (boven) steeg met vier voet boven het gewone peil, zodat het honkbalpark te Elmira, New York, en het omliggend gebied overstroomd werd. Een-derde van de stad kwam blank te staan.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

PROCESSEN.

In Caracas is men met het proces begonnen tegen de Luitenants Carlos Julio Ramirez, Raúl Olviedo en Dr. Altagracia Ramirez, die een anti-revolutionnair complot hadden gesmeed met anti-nationalistische principen. Deze elementen hadden het voornemen een contra-revolutie te organiseren met het doel Generaal Medina terug te roepen en aldus te rehabiliteren met zijn macht. Men verwacht dat het Tribunaal deze misdadigers op een Democratische wijze zal veroordelen, doch zwaar.

VEROORDELINGEN.

Het Revolutionnair Tribunaal wees vonnis als volgt:

Dr. César Gonsalez zal met zijn goederen aan Venezuela de som van Bs. 66.702.55 die hij onrechtmatig uit de Schatkist haalde, moeten terugegeven.

De Heer Gonsalez was Procureur Generaal onder de Regering van Medina.